

de Kunstbode

2 Laat 1.193 bloemen bloeien

9 Manusama naar Fashion Week

10 Beelden maken de stad

15 Jonge dirigenten op de bok

Daadkracht na donkere dagen

Boordevol nieuw talent

Deze zevende editie van de Kunstbode staat in het teken van talent. Nu de wereld langzaam maar zeker heropent onthullen gelukkig ook de kunsten weer. Behoedzaam ontvangen theaters en musea hun eerste bezoekers, het heeft lang genoeg geduurd. Maar hoe is het eigenlijk gesteld met al die makers en muzikanten, dansers en dirigenten, componisten en kunstenaars? Fotografen Roza Schous en Zahra Reijs schoten voor deze editie portretten van makers in hun atelier. Verstoten van publiek duurde voor hen de lockdown misschien wel het langst. En daarom is het nu goed alle opgehoopte energie en creativiteit te laten stromen en hier, in deze Kunstbode, kennis te nemen van een keur van kunstenaars, gevestigde namen en aanstormend talent.

Om nieuw werk te creëren en bij voorkeur nog dit jaar te presenteren opende Stichting Droom en Daad dit voorjaar het Makersloket waar 1.193 projecten gehonoreerd werden. Dat maakt nieuwsgierig en daarom stellen wij hier een aantal van de makers aan u voor. Hopelijk gaat u ze de komende maanden tegenkomen op een podium of festival, in een museum of boekwinkel. Laat hun daden een inspiratie zijn voor uw dromen!

Wim Pijbes
Directeur Stichting Droom en Daad

v.l.n.r.: Gil Gomes Leal, Wesley Rommy, Matilda Tommasini en Elia Vitadamo | Foto: Roza Schous

Dansend lichaam, ontspannen geest

Elia Vitadamo, Gil Gomes Leal, Wesley Rommy en Matilde Tommasini vormen de kern van dansgezelschap Amenti Collective

"Het zelfbewustzijn en de zelfontwikkeling van mensen vergroten via het lichaam, dat is onze missie. De connectie tussen lichaam en geest is belangrijk, net als een holistisch perspectief op de wereld. Op twee manieren dragen we hieraan bij. Binnen Amenti Movemeant leren we anderen onze bewegingsmethode die ontwikkeld werd door Amentioprichter Gil Gomes Leal. Met Amenti Theatre Company vertellen we over belangrijke thema's met neo-mythische dansvoorstellingen. De verbinding tussen kunst en maatschappij vinden we belangrijk, net als

de verbinding tussen mensen onderling. Mensen inspireren ons. De psyche, het onderbewuste, rituelen en ervaringen: het leidt tot nieuw werk en nieuwe inzichten. Kunst leert ons nieuwe perspectieven en is in staat te verbinden in een tijd waarin polarisatie toeneemt. Door onvertelde verhalen en onbekende afzenders een podium te geven, kunnen we nieuwe perspectieven delen. Maar naast alle grootse artistieke ambities is tijd maken voor ontspanning en samenzijn belangrijk. In alles wat we doen zoeken we een balans, zodat we niet scheef groeien." **amentiworld.com**

Inez Naomi | Concept & styling: Inez Naomi @ineznaomi | Fotografie & edit: Craig @suckmycraig
Haar & visagie: Marc @marcsvisagie

Kleurrijke composities met kledingstukken

Inez Naomi Correa Alves is modestylist en -ontwerper

"Mijn werk is uitgesproken kleurrijk en wat surrealistisch. Ik wil graag een verhaal vertellen en zoek naar de esthetische grenzen tussen wat als 'lelijk' en 'mooi' wordt gezien door de maatschappij. Dat leidt niet zelden tot bijna absurdistische beelden die worden gepubliceerd in onder andere Volkskrant Magazine, het Parool, I-D Magazine en King Kong Magazine. Naast styling werk ik freelance als ontwerpster voor verschillende modemerken en momenteel ben ik mijn eigen label aan het opzetten: Versatile

Forever. Een modemerken waarbij ik gebruik maak van rest-textiel als grondstof en daarmee nieuwe ontwerpen maak. Hiermee geef ik een tegengeld op de huidige eenheidsworst binnen het commerciële modelandschap. Diversiteit en empowerment staan centraal binnen mijn merk, ik wil dat zo veel mogelijk mensen mijn ontwerpen kunnen dragen! Binnenkort worden de eerste campagne beelden geschoten en zal een unieke lancering plaatsvinden... **ineznaomi.com**

Schrijven kan gelukkig altijd

Ernest van der Kwast is schrijver, programmamaker, presentator en buddy van jongeren via Rotterdamse Douwers

"Als programmamaker sprak ik in de lockdown online met schrijvers als Elif Shafak, David Grossman en Max Porter. Als schrijver liep ik een marathon om mijn nieuwe roman Ilyas in Rotterdam te bezorgen. Dat was zo'n succes dat mijn uitgever besloot dat ik mijn boek ook in Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Haarlem moest rondbrengen. 'De odyssee van Ilyas!' riep mijn redacteur. Gelukkig wilde een producent van lichtgewicht e-bikes mij sponsoren. De thuiswerkende mens deed open in pyjama, bood een glaasje water of een stuk fruit aan, maar was soms ook teleurgesteld: 'Bent u niet van Coolblue?' Veel werk (lezingen, programma's) is door

Ernest van der Kwast | Foto: Roza Schous

de lockdowns weggefallen, maar schrijven kan gelukkig altijd. Als kunstenaar ben je ook zzp'er, en die raast nog wel eens door. Nu is er meer zuivere tijd om te scheppen. Max Porter vertelde dat hij schreef zoals een schilder verf smeert op een doek. Ik ben gaan boenen, woorden wrijven totdat ze glimmen. Er gloort licht." **ernestvanderkwast.nl**

Chantal van Heeswijk | Foto: Roza Schous

Woorden van papier, ramen vol troost

Chantal van Heeswijk is beeldend vormgever, conceptdenker, schrijver en maker

"Al 21 jaar noem ik mezelf beeldend vormgever, al past 'conceptdenker' ook. Net als schrijver, theatermaker en artistiek ondernemer. Alle omschrijvingen waren welkom in het afgelopen jaar. Hoewel velen vinden dat ik veel doe, voelt het voor mij natuurlijk. Ik schreef een boek, doe aan spoken word, maak illustraties en voorstellingen voor Oerol en de Parade. Mijn creatieve denkvermogen geef ik door tijdens workshops en af en toe maak ik installaties en ijsculpturen.

Ook in 2020 zat ikzelf niet stil, maar viel veel van mijn werk wel stil. Die plotselinge stop van iets dat je al jarenlang doet was beangstigend. Wat nu? Ik besloot 'troost-ramen' te schilderen bij verzorgings- en ziekenhuizen, met troostende teksten. Een paar maanden lang deden we dit een dag per week. Ook voelde ik nu ruimte om mijn tweede boek (Woorden van Papier, Uitgeverij Komma) te maken. Want hoe lastig ook, Komma zal ik!" **ikbenchantalvanheeswijk.nl**

Kunst kan verbinden

Ryan Djojokarso is choreograaf en theatermaker

Ryan Djojokarso | Foto: Roza Schous

"Tijdens mijn jeugd in Suriname was kunst geen vanzelfsprekendheid, maar ik gun iedereen dat wat kunst voor mij heeft betekend. Daarom wil ik ook kunst maken voor hen die het nooit zien. Met mijn voorstellingen zoek ik naar verbanden, tussen mensen, werelddelen, disciplines en kunstvormen. Ik zoek daarin mezelf en de connectie met anderen. In mijn werk vertrek ik vanuit menselijke relaties en drijfveren, maar juist die staan nu in een ander daglicht. Geen knuffel meer, maar een groet en een grotere afstand. Wat betekent het als je geen contact kunt maken? We leefden al individualistisch en dat wordt steeds sterker. Wat gebeurt er met ons sociale gen? De pandemie legde de polarisatie binnen onze samenleving bloot. Dat leverde bij mij – mens, maker en iemand van kleur – nieuwe vragen op. Met de oprichting van Stichting LIBI wil ik het sociaal isolement doorbreken door verbindende verhalen te vertellen." **djojokarso.com**

Klanken ontginnen en onophoudelijk onderzoeken

Aart Strootman is muzikant, componist en onderzoeker

"Wat gebeurt er als je instrumenten ontwerpt, parallel aan het compositieproces? Dat onderzoek ik in een promotietraject waarbij mijn studies gitaar, musicologie en muziektheorie versmelten. De afgelopen jaren kon doen wat ik het liefste deed: instrumentenbouw, musiceren en componeren. De eerste lockdown betekende geen concerten en optredens, waardoor ik de financiële lasten niet kon dragen. Ik ging aan de slag als docent en gaf online les aan conservatoria. Dat gaf stabiliteit, maar ook vierkante ogen en jeukende handen: ik wilde weer bouwen en musiceren! Het leverde ook iets anders op: ik smeedde plannen voor mijn eigen groep, de bouw van microtonale instrumenten en werkte

Aart Strootman | Foto: Roza Schous

door aan mijn PhD. Het vele nadenken over wat ik écht wil doen als het weer kan was zowel frustrerend als verfrissend. Mijn conclusie? Ik wil creëren met de input van een grote groep inspirerende collega's. Ik wil instrumenten uitdenken, klanken ontginnen, partituren schrijven en onophoudelijk onderzoeken." **aartstrootman.com**

“Welk trauma liepen mijn opa en oma op tijdens de migratie?”

Gabriella Adèr is journalist, onderzoeker en podcast-maker

"In 1969 trokken mijn opa en oma met hun gezin naar Rotterdam, om te werken in een fabriek in de haven. In My Big Fat Sicilian Family zoek ik uit welke invloed dit op hen had. Welk trauma liepen ze op tijdens de migratie, wat ruim 50 jaar later tot een schisma in het gezin leidde? Ik zoek uit welke invloed de migratie op mij, derde generatie, heeft. Is er sprake van een 'generational trauma'? En kan die keten verbroken worden? Sinds 2013 werk ik aan diverse documentaire-projecten en daarnaast maak ik podcasts en radiodocumentaires

Gabriella Adèr

voor KRO-NCRV, VPRO en NRC. Ik zoek steeds naar verhalen die de samenleving weerspiegelen en vooral verhalen met een duidelijke paradox intrigeren mij, misdaad bijvoorbeeld. Ik vertel graag iets over een bepaalde tijd en plaats in de maatschappij." **gabriellamader.com**

Ruben Bruij 'Rubayne'

Urban Bass voor verbinding

Rubayne maakt elektronische urban muziek met impact

"De muziek die ik maak onder de naam Rubayne noemen we ook wel 'Urban Bass' en is te omschrijven als internationaal en motiverend. Ik zie mezelf als een sfeermaker die voor verbinding wil zorgen met positiviteit, onder het

mom 'laat de muziek spreken, zodat we het woord kunnen verspreiden.' Hopelijk kan ik straks weer meer optreden, om die impact te maken." **rubayne.com**

Ntjam Rosie | Foto: Roza Schous

Laten we de zachte randjes bezingen

Ntjam Rosie is artiest, zangeres en liedjesschrijver

"Begin 2020 begon met de theatertour van productie *Dear Winnie*. Aansluitend stond de release van mijn zesde studio-album *Family & Friends* en de bijbehorende cloutour gepland. Mijn laatste pre-corona optreden in Paradiso Tolhuistuin begin maart was zo fijn: de band en ik kwamen in de juiste flow. We waren nu écht klaar voor de tour. Maar die ging niet door. Verplicht op de rem trappen was in eerste instantie best welkom: ik was toe aan een break en richtte me op

thuiswerken en het gezin. Ik scherpste mijn doelen, nam tijd voor introspectie en zie nu beter waar mijn sterke punten liggen als maker. Het zorgde voor nieuwe bevindingen en inspiratie. Na een tijdje begon ik het podium enorm te missen. Mijn werk is mijn uitlaatklep, wat ik maak een weerspiegeling van wie ik ben. Verbeelding is het zachte randje van een soms harde wereld die zonder kunst voor mij eendimensionaal en ondraaglijk is." **ntjamrosie.com**

Boris Maas | Foto: Roza Schous

Boven de zeespiegel verheven

Boris Maas is kunstenaar en ontwerper van objecten en installaties

"De klimaatcrisis vraagt om oplossingen, maar ook om erkenning van bepaalde problemen. Daarom maakte ik *The urge to sit dry*. Deze meters hoge stoel maakt ons bewust hoe ver we onder de zeespiegel leven en toont de fragiele relatie tussen mensen en water. Ik hoop mensen nieuwsgierig te maken, ze verder te laten denken en kijken en ze op andere wijze te vertellen over grote maatschappelijke thema's. In 2020 maakte ik in opdracht van het Zuiderzeemuseum een nieuw kunstwerk genaamd *Windwijzer*: een installatie van

een rode en groene spiegel die om hun as draaien om de bak- en stuurboordzijde van de wind te tonen. Ontworpen in een tijd waarin de horizon niet verder reikte dan de huiskamer, verbeeldt dit project het gevoel van zelfbewustzijn, reflectie en veranderende perspectieven. Dit werk onderwerpt zich aan de windrichtingen en weerspiegelt mijn afgelopen jaar. Als kunstenaar deelnemen aan de maatschappelijke discussie vind ik nu meer dan ooit essentieel." **borismaas.com**

Stadscultuur en hiphop als inspiratie

Philip Powel is programma-maker en creatief producent

"In 2020 stopte ik als artistiek directeur bij muziekpodium BIRD, om zo ruimte te maken voor nieuwe plannen. Ik wilde me minder met besturen en meer met maakprocessen bezighouden. In veel opzichten moest ik mezelf daardoor opnieuw uitvinden. Mijn betrokkenheid bij makerscollectief Ruysdael, waarmee ik een korte film maak, gaf energie. Toch vroeg het voortdurend anticiperen op veranderingen veel van mijn creatieve vermogen. Ik verloor een waardevolle vriend aan Covid-19 en dat eiste zijn tol, maar leidde uiteindelijk tot nieuwe inspiratie, bezinning en scheppingsdrang. Mijn drijfveer nu, als programmamaker? Ik wil verschillende kunstdisciplines met elkaar verbinden en 'nieuwe' kunstenaars, subculturen en kunstvormen zichtbaar maken voor een groter publiek. Vooral de hiphop- en hedendaagse stadscultuur zijn mijn inspiratiebronnen. Ook in het samenbrengen van verschillende mensen, culturen en visies kan kunst het perfecte bindmiddel zijn." **ruysdael.com**

Philip Powel | Foto: Roza Schous

Daniël Lehmann en Annette Schenk | Foto: Roza Schous

Muzikaal uithoudingsvermogen

Annette Schenk en Daniël Lehmann zijn musici en theatermakers

"De oprichting van muziektheatergezelschap Ausdauer – het betekent uithoudingsvermogen – was in 2011 voor ons de enige logische stap en een reactie op de bezuinigingen in de culturele sector. Wij willen muziek maken en verhalen vertellen, desnoods tegen de klippen op! Ons uithoudingsvermogen is in het afgelopen jaar op de proef gesteld. Het doet pijn om de voorstelling – die net zo'n mooie recensie kreeg – noodgedwongen uit te stellen. We missen de connectie met live publiek. Desondanks bood deze pauze de mogelijkheid om met een frisse blik naar ons werk te kijken en nieuwe ideeën te ontwikkelen. Met regisseur en schrijver Paul Feld werkten we aan de nieuwe voorstelling *De Prinses van Atjeh* (première 2022). Met kinderboekenschrijfster Enne Koens schreven we een te ontwikkelen podcast met 'luistertheater' voor kinderen. Eindelijk maakten we een concertprogramma met muziek uit onze verschillende voorstellingen. Maar nu is het de hoogste tijd om weer te spelen!" **ausdauer.nl**

S'yo Fang Group

Vangt en bevrijdt emoties in geluiden en poëzie

S'yo Fang is componist, arrangeur en pianist

"De muziek die ik componeer, is een mix van muziekgenres variërend van moderne klassieke muziek tot hedendaagse jazz. Met mijn muziek wil ik de complexe menselijke emoties onthullen, door ze te vangen in geluiden die zowel klassiek als modern zijn. Dat doe ik met de S'yo Fang Group, waarin ik geschreven muziek, improvisatie en hedendaagse poëzie uit mijn moederland (Taiwan) mix. Sinds vorige maand word ik een Nederlander. Voordat ik naar Nederland kom, speel

ik alleen klassieke muziek. Daarna studeerde ik Jazz Piano aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en daarna de studies Compositie en Jazz Piano aan het Rotterdams Conservatorium. Ik werk tussen Rotterdam en Taipei, wat vorig jaar moeilijk was. Net als mijn samenwerkingen met allerlei (dans)theaters, organisaties en festivals zoals het International Madrid Jazz Festival en Jazzycolors Paris. Het is mooi als dat allemaal weer mogelijk is." **syofang.com**

Veerkrachtige portretten op daken

Melanin Kris is poëtisch verhalenverteller

"In *Poetic Portraits* vond ik mijn kracht en signatuur. Deze serie bestaat uit zorgvuldig samengestelde poëtische portretten die ik reizend verzamel. Het zijn veerkrachtige verhalen op bijzondere locaties, zoals de daken van Rotterdam. Want daken en mijn werk prikkelen de verbeelding en bieden een fascinerende blik op onze dagelijkse leefwereld. Die prikkeling miste ik zelf even in 2020: ik voelde mij onzeker over de toekomst en mijn naasten, dus vroeg ik mezelf welke verhalen ik nog wilde maken. Ik vond opnieuw de verbinding met mijzelf en de natuur. Het leverde een frisse geest en ongekende creativiteit en levensenergie op. Mijn kunst ontstaat vanuit noodzaak. Als maker experimenteer ik met het belichten van onderbelichte verhalen, actuele vraagstukken en vooruitstrevende ideeën, geplaatst binnen een sterk veranderende maatschappelijke context. Mijn oprechtheid maakt mijn werkwijze uniek. De mens activeren en inspireren tot wederzijdse waardering, empathie en dialoog, dat is voor mij de kracht van storytelling." **melaninkris.com**

Lotte Louise de Jong | Foto: Roza Schous

Online en offline leven dezelfde verlangens

Lotte Louise de Jong is mediakunstenaar

"De onderwerpen in mijn werk gaan vaak over onze relatie tot het digitale. Ik onderzoek de complexiteit en nuance van onderwerpen als intimiteit en verlangen. Mede door deze thematieken was 2020, naast verschrikkelijk, ook een erg interessant jaar: mijn research werd een stuk relevanter. Tijdens de lockdown zocht men massaal naar manieren om elkaar digitaal te ontmoeten. Online contact verving voor een groot deel ons fysieke contact. In mijn werk reflecteer ik op deze schijnbare tweedeling, waarbij in beide 'werelden' dezelfde verlangens en behoeftes leven. Voor mij als kunstenaar was het een boeiende periode waarin ik veel inhoudelijke verbanden zag tussen mijn werk en sociale tendensen. Ik zie mijn werk als een vrijplaats, als een plek waar moraliteit plaats maakt voor nuance, humor en empathie, zonder de kritische blik te verliezen. Dat is mijn voornaamste reden om werk te maken: kritisch kijken naar onze eigen positie en ruimte te bieden voor reflectie." **lottelouise.nl**

Melanin Kris | Foto: Roza Schous

Corona gaf tijd voor een tweede EP

Omri Tindal is singer-songwriter, componist en danser

"Al vroeg was ik met muziek bezig en wist ik dat ik daarin verder wilde. Zo was ik lid van de close harmony groep Delighted en trad ik op met de Amerikaanse zanger Bilal. Vanaf mijn twintigste trok ik twee jaar door Nederland met theatergroep Soul Brother. In 2013 was ik finalist van de Rotterdamse MusicMatters award en daarna te zien in diverse musicals, waaronder *The Passion* waarin ik in 2017 Petrus speelde. Het liefst zing ik in de stijlen R&B en soul en in 2018 was het

daarom tijd voor mijn eerste eigen EP 'Alpha'. Sinds 2020 is mijn artiestennaam Omri Alpa. Tijdens corona liepen de optredens helaas terug. Voor mij was dat een reden om mijn oude vak als masseur weer op te pakken. Maar ook om daarnaast hard aan mijn tweede EP te werken! Ik kijk er nu naar uit om vanaf september 2021 weer de Nederlandse theaters in te gaan met de R&B Oldskool Hits 80/90 van John Williams."

Marco Kalkman | Foto: Roza Schous

Van opera naar poppenspel op podiumschip

Marco Kalkman is poppenspeler met een eigen theater

"Na het Rotterdams Conservatorium componeerde ik het afgelopen decennium meer dan tien opera's, waaronder *De Pilgrimgirl* (2021/2022), over het vertrek van Nederlandse pelgrims naar Amerika. Maar opeens lag alles stil en werd ik ernstig ziek. Toen het in september 2020 iets beter leek te gaan, waren er nauwelijks musici beschikbaar die in korte tijd iets nieuws wilden opzetten. Wat nu? Zonder er te lang over na te denken, heb ik mijn oude liefde – het poppenspel – opgepakt. Ik begon mijn eigen theater op een bijzondere locatie: het podiumschip

Siham Amghar

Bespreekbaar maken door op te schrijven

Siham Amghar schrijft gedichten en korte verhalen

"Met mijn gedichten en korte, poëtische verhalen wil ik maatschappelijke thema's aankaarten en die bespreekbaar maken. In 2014 won ik de El Hizira literatuurprijs en daarna droeg ik voor tijdens diverse evenementen. Tijdens mijn deelname aan het Slow Writing Lab van het Nederlands Letterenfonds werkte ik aan een creatief onderzoek naar vrijheid, maar daarnaast vind ik de schrijf- en performance lessen die ik geef op basisscholen en het vmbo erg belangrijk."

Omri Tindal

Genelva Krind

Rauw en authentiek

Genelva Krind is actrice en filmmaker

“SISA wordt de eerste Nederlandse televisieserie waarin twee zwarte vrouwen die in Rotterdam wonen centraal staan. Het toont het perspectief van de legale en illegale migrant in Nederland, en geeft je een kijkje in het leven van de zwarte vrouw en de zwarte gemeenschap van Caribische en Afrikaanse afkomst in Rotterdam. Ik ben zelf migrant – ik groeide op in Suriname – en miste dit perspectief op televisie. Ik en Joosje Duk – met wie ik de serie schrijf – zijn allebei maatschappelijk

geëngageerd en willen iets maken dat rauw en authentiek is. Eerder maakten we samen NIGHT, een korte film over micro-agressies. Deze film speelde op meer dan 25 filmfestivals wereldwijd en won de Huffington Post Arts Impact Award. Een mooi resultaat, al kies ik altijd voor rollen die iets vertellen. Ik ben gefascineerd door geschiedenis en psychologie en dat zie je terug in wat ik maak. Ik kies zorgvuldig welke verhalen ik wil vertellen.”

genelvakrind.com

Verbeelding vol verwondering

Hillegon Brunt is autonoom kunstenaar en tekenaar

Hillegon Brunt | Foto: Roza Schous

“Elke dag zoek ik naar de raadsel-achtigheid van het leven om mij heen, als een ontdekkingsreiziger. Ik voel me bevoorrecht dat ik ‘het spel van verbeelden’ goed beheers, het maakt de wereld zoveel boeiender. In het afgelopen jaar kreeg ik daar alle tijd voor. Ondanks de onrust en onzekerheden werd het een jaar waarin ik de tijd kreeg om te experimenteren en nieuwe aanwinsten in mijn verzameling (natuur)voorwerpen te documenteren. Honderden foto’s maakte ik, om steeds weer op een andere manier te kijken en op elk detail in te zoomen van deze fascinerende wereld die mij verwonderde en vervreemde. Het leverde een rijk archief vol schetsen en tekeningen op én het besef dat het in volle concentratie werken aan een gedetailleerde tekening zo belangrijk is. Dat neem ik nu graag mee in nieuwe plannen, om de toeschouwer zo een wereld aan te reiken waarin nog veel valt te ontdekken.”

hillegonbrunt.nl

Ruwhel Emers | Hiphop formatie Watwatts

Muziek maken en het maximale eruit halen

MC’s Yellow en Ruwhel en DJ Jonchi zijn samen Hiphopgroep WatWatts

“Al een tijd maken we samen muziek en vanaf 2015 doen we dat samen onder de naam WatWatts, bij HardHeaderz, het label van oudgediende rapper Far I. We groeiden op in de Rotterdamse straten, waar het er af en toe hard aan toe ging. Daar vertellen we over met onze muziek. We willen mensen raken, maar

ook delen waar we zelf mee struggelen als twintigers die uit een gewelddadige omgeving komen. We hebben veel meegemaakt en gezien in onze jeugd, juist daarom willen we het negatieve nu omzetten in iets positiefs. Wat we willen? Het maximale uit onze carrière halen en genieten van de reis.”

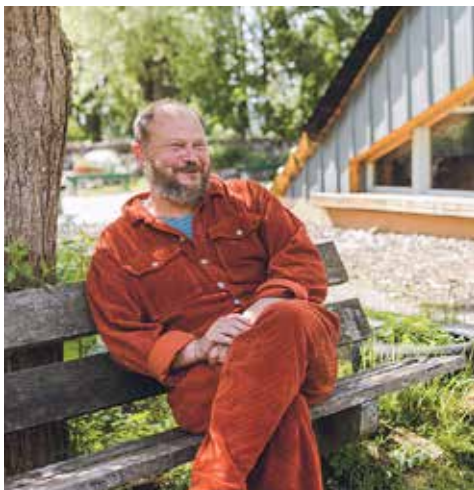
Linh Luu en Marvin Lalihatu

Muziek die verder reikt dan het gehoor

Linh Luu & Marvin Lalihatu zijn producers van muzikale, artistieke projecten

“Wij zijn als artistiek project constant in ontwikkeling. Door elementen van IDM en techno toe te eigenen, creëren we een nieuw soort geluid met een fris perspectief. Dat perspectief is persoonlijk en maatschappelijk betrokken, gedreven door technisch, historisch en emotioneel onderzoek. Onze kunst komt het beste tot z’n recht in donkere nachtclubs, maar is ook steeds vaker in art galleries te vinden. Dit doen we door een diverse set van tegen-culturele invloeden en kunstvormen te combineren, waarbij we steeds vaker verder kijken dan puur alleen naar de muziek. Wij vinden het heel belangrijk om ons publiek meer over onze Molukse en Vietnamese achtergrond te vertellen. Ook alternative fashion en new media art is van grote invloed op wat we doen. Ons audiovisuele project ‘CACHE/SPIRIT’ in samenwerking met Jeisson Drenth is daar een voorbeeld van, in dit project komen meerdere disciplines en verhalen samen in de vorm van installaties en performances. Muzikaal gezien laten wij ons steeds meer leiden door Zuid-Oost Aziatische, Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse geluiden, dat is ontzettend inspirerend. Het voelt alsof we weer iets geheel nieuws ontdekken en dat is precies wat we willen, ons brein blijven kietelen.”

animisticbeliefs.com

Sander Zweerts de Jong | Foto: Roza Schous

Joris de Jong | Foto: Roza Schous

Jongleren en reflecteren

Joris de Jong is circusartiest en bewegend jongleur

“Als circusartiest en bewegend jongleur werk ik aan poëtisch, teatraal circus. Naast mijn eigen werk, toerde ik met internationale gezelschappen en doe ik crossovers met dans, opera en poppen-spel. Het afgelopen jaar was er een van schakelen en omdenken. Mijn eigen show Coffee Complex moest ik pauzeren, de show Square 2.1 (samen met Tall Tales Company) vertaalden we naar een digitale thuisbeleving. Met Scapino Ballet trad ik op in de grote zalen met max. 30 man publiek. Deze ‘noodrem’ van het afgelopen jaar creëerde bij mij ruimte voor zelfreflectie, ontwikkeling, verdiepingen in dramaturgie, research en materiaalonderzoek. Het inspireert om te zien hoe makers vanuit

alle disciplines met deze situatie omgaan. Zorgen voor verbintenis en écht contact maken, dat betekent kunst maken voor mij anno nu. Dat is nodig om wakker te schudden, te inspireren en te reflecteren. Hopelijk kunnen we dat snel weer ten volste beleven, met al onze zintuigen.”

throwflow.com

Het wonderlijke nabij

Tomas Mutsaers is fotograaf

“In mijn werk zoek ik naar het wonderlijke van de wereld. Ik kijk door mijn lens zoals een telescoop naar de atmosfeer en zoek naar alles wat zich ver weg en ergens achter bevindt. Dat kwam in 2020 abrupt tot een einde omdat ik de ziekte toen zelf kreeg. De milde vorm, maar het ziek zijn is voor mij niet overgegaan. Mijn wereld werd piepklein. Fysiek was het onmogelijk om te zoeken naar het verre onbekende. Nieuwe projecten richten zich daarom op mijn eigen omgeving. Ik zie het nu als een uitdaging om mijn eigen plek op een nieuwe manier beeldend te onderzoeken. Ik heb meer oog voor het wonderlijke om mij heen. Tegelijkertijd ben ik me ook bewuster van mijn privileges. Ik heb groot geluk dat ik veilig vanuit thuis kan uitrusten en reflecteren op mijn werk. Kunst is hierbij een manier om met een kritische blik de wereld te benaderen en het ontsluiten van de schoonheid ervan.”

tomasmutsaers.nl

Nastaran Razawi Khorasani | Foto: Roza Schous

Een podium voor ongehoorde stemmen

Nastaran Razawi Khorasani is performer en theatermaker

“Stress en ontspanning wisselden elkaar af in 2020. Na de eerste financiële stress, ontstond er ruimte voor creatie. Ik had nu alle tijd voor de onderwerpen waarover ik écht theater wilde maken. Daarbij wilde ik een podium bieden aan mensen die daartoe normaal geen toegang hebben, stemmen laten klinken die ongehoord zijn. In mijn voorstelling Songs for no one spreek en zing ik telefonisch met twee kinderen uit Iran. Ik ben live op het podium te zien, de kinderen zijn te horen. Zij groeien op in een islamitische dictatuur en ik wil weten hoe ze zich staande houden en wat hun dromen zijn. Het zaadje voor deze voorstelling werd in 2019 geplant. Ik kwam net uit Iran terug en zag alles in een ander perspectief. In een documentaire (Matangi / Maya / M.I.A.) hoor ik de oproep om godverdomme het podium goed te gebruiken als je die mogelijkheid hebt. Dat was het begin van Songs for no one.”

Tomas Mutsaers | Foto: Roza Schous

Inspirerende makersplekken, voor, door en van kunstenaars:
De Wasserij
dewasserij.cc
Het Batavierhuis
batavierhuis.nl
AVL Mundo
avlmundo.org

Lisa Lukaszczuk

Luisteren naar loslaten

Lisa Lukaszczuk is singer-songwriter

“Met mijn band Luka maak ik muziek die is te omschrijven als dromerige electro-pop, folk en soul. Artiesten als Feist, Sylvan Esso en Bon Iver vormden daarvoor de inspiratiebronnen. Mijn debuutalbum heet ‘First Steps of Letting Go’ en werd geproduceerd door Wannes Salomé.

De weg erheen stond in het teken van een paar stappen terugzetten. Dat proces van loslaten leverde wel tien nieuwe nummers op! Je hoort verstilde elektronica, indiepop en allerlei spannende daartussen.”

lisaluka.com

BOORDEVOL NIEUW TALENT!

Collectieve verbeelding en actie

Jeanne van Heeswijk is beeldend kunstenaar die het creëren van dynamische en gedeelde publieke ruimtes mogelijk maakt.

“Met Training for the Not-Yet (TFTNY) werk ik aan een proces van collectieve verbeelding en actie voor een meer rechtvaardige toekomst. Want dat dit belangrijk is, bleek wel met alle onzekerheden en kwetsbaarheden van het afgelopen jaar. Tevens zag je ook de wijze waarop mensen en groepen die al bezig waren met zorg te dragen voor elkaar in moeilijke situaties voorbereid waren om samen te werken aan een gezamenlijke toekomst. Qanat is zo’n groep die meewerkt aan TFTNY. Op dit moment werken we samen aan een presentatie bij het Gemaal op Zuid, waarbij een lichtkrantinstallatie op poëtische wijze vertelt over de veranderende stad en het belang van water in Rotterdam, Marrakech en Ramallah. Hier kunnen nieuwe vormen ontstaan van kennisuitwisseling en bondgenootschap in een gemeenschappelijke strijd. De wijze waarop verken ik met vele anderen in het boek Toward the Not-Yet, Art as Public Practice waaraan ik werk met BAK, basis voor actuele kunst.”

jeanneworks.net

Jeanne van Heeswijk | Foto: Roza Schous

OBJECT

Rotterdam

1–4 juli 2021

de
Designbeurs
zomer
editie

Donderdag – Zondag 10–19 uur
HAKA, Vierhavensstraat 38–42

Design, Kunst, Mode, Architectuur
Online tickets: www.objectrotterdam.com

DUDOK

Gemeente Rotterdam

rotterdam festivals

ART ROTTERDAM ART WEEK

KAAPSE BROUWERS

KAHMANN GALLERY OPENT VESTIGING IN ROTTERDAM

De Amsterdamse Kahmann Gallery opent een vestiging in Rotterdam in het Keilepand, in het M4H-gebied. Het interieurontwerp is ontwikkeld in samenwerking met Brandsing. Het pand is vormgegeven door architectenbureau GROUP A in samenwerking met Studio ADAMS en genomineerd voor de Rotterdam Architectuurprijs. De eerste expositie betreft een duo-show van Barry Kornbluh en Rutger ten Broeke. Beide fotografen hebben een indrukwekkend zwart-wit oeuvre met naaktheid als terugkerend thema.

Roy Kaymann, oprichter van Kahmann Gallery: "Met deze uitbreiding geven we gestalte aan de warme band die we hebben met Rotterdam. Ik ben trots dat Vincent Mentzel, een waar Nederlands fotografie-icoon, op zaterdag 26 juni Kahmann Gallery Rotterdam opent. Ook de eerste expositie is bijzonder, aangezien Barry en Rutger al vanaf het begin in 2006 bij onze Gallery betrokken zijn. En dan de locatie, waar zoveel verschillende functies samenvallen. Voor ons een passende match."

Kahmann Gallery - Keilestraat 9 - Rotterdam
kahmanngallery.com

RIDCC

RIDCC Finale

livestream 24 · 25 · 26 juni 2021

Wat 16 prachtige duetten
Waar Thuis; livestream vanuit Theater Rotterdam

RIDCC (ook bekend als Rotterdam International Duet Choreography Competition) beleefde in 2018 haar eerste editie. Na groot succes is RIDCC nu een jaarlijks dansfestival, met een choreografie competitie centraal, dat dit jaar op 24, 25, en 26 juni 2021 vanuit Theater Rotterdam wordt gelivestreamed.

417 duetten van choreografisch talent wereldwijd meldde zich aan voor RIDCC 2021. Een pre-jury heeft 16 prachtige duetten gekozen die tijdens RIDCC gepresenteerd worden. De choreografen maken kans op maar liefst 8 Partner Awards, de Audience Award en de grote XL Production Award.

RIDCC zal dit jaar via een gratis livestream voor iedereen te bewonderen zijn. Een digitaal dansfestijn met talent van over de hele wereld. En als kijker beslis je zelfs welk duet er met de Audience Award naar huis gaat!

Reserveer nu je gratis digitale stoel via: www.ridcc.com

holland dance festival

stichting droom en daad

scapino

MAAS THEATRE/DANS

NDT NEDERLANDS DANS THEATER

SKÅNES DANSTEATER

codarts rotterdam

THEATER ROTTERDAM

INTRODANS MOVES YOU

CONNY JANSSEN DANS THEATRE

dans ateliers

HET NATIONALE BALLET

TONY ARGIN

Kleding als verlengstuk van de ziel

Mirjam Manusama toont collectie Anima | Animus tijdens de New York Fashion Week

New York Fashion Week

Uitgenodigd worden voor deelname aan de New York Fashion Week is voor Mirjam Manusama (1991) de climax van het pad dat ze als maker bewandelde. Als kind herkende ze haar kracht in het maakproces. Ze leerde naaktleding maken, ging naar de academie en vond haar signatuur én de naam die daarbij paste: Manusama Nuance. Die nuance schuilt in de vormen en texturen van haar kleding. De gelaagdheid ervan refereert aan de lagen van een persoonlijkheid. Om tot de collectie Anima | Animus te komen, moest Mirjam eerst haar eigen laagjes afpellen tot de kern. Mirjam: "Alles wat ik maak, van mode tot kunst, komt daar vandaan."

MIRJAM BOETSEERT MET TEXTIEL, OP MAAT VOOR LICHAAM EN ZIEL

Paspoppen met kleding van Mirjam Manusama
Foto: Zahra Reijs

In 2017 richtte Mirjam Atelier Manusama op in Rotterdam, voor naaktleding in opdracht. In 2020 ging ze verder onder de naam Manusama Nuance, een avant-garde label met collecties die de seizoenen overstijgen. In De Wasserij, een plek voor innovatieve mode in Rotterdam Noord, werkt de geboren Zeeuwse aan kledingstukken met onderscheidende asymmetrische vormen en draperingen. Alles wordt hier analoog ontworpen en handgemaakt. "Duurzaamheid schuilt vooral in de bewuste keuzes die ik maak. Mijn kleding is bijvoorbeeld op veel manieren en het hele jaar door te dragen en wordt in kleine oplages gemaakt." Mirjams donkere verschijning steekt af tegen de lichte muren van haar studio, zoals ze als baldadige puber contrasteerde met het brave Middelburg. Sinds 2015 draagt ze alleen nog maar eigen creaties, veelal in zwart. Zo kan ze zich volledig richten op het vouwen, vormen en draperen van de stoffen. Mirjam boetseert met textiel, ambachtelijk en op maat voor lichaam en ziel. Aan de muur hangen mandala-achtige pentekeningen in lijsten: de yoni-serie, waarmee ze haar eigen vrouwelijkheid herontdekte. De scherpe, zwarte lijnen en zachte, ronde vormen echoën in de kledingstukken op de rekken ervoor en herinneren Mirjam aan een belangrijk inzicht: ze is niet uitsluitend ontwerper, maar een maker in de breedste zin. Haar collectie is een logisch gevolg van haar ontwikkeling. Aan de hand van drie voorwerpen vertelt Mirjam hoe ze werd wie ze is.

Tekenen
"Dit is een tekenschrift uit mijn basisschoolperiode op de Vrije School in

Mirjam Manusama | Foto: Zahra Reijs

"MET MIJN ONTWERPEN WIL IK EEN VERHAAL VERTELLEN"

langgekoesterde droom ging in vervulling, maar toch startte ik niet aan het derde jaar. Ik had al een signatuur ontwikkeld, maar op de HKU werd verwacht dat ik ook iets anders toonde, waardoor alles wat ik maakte een concessie werd. Dit afstudeerstuk representeert voor mij de eerste stap naar mijn eigen merk. Toen ik nog dacht dat ik de academie nodig had om te groeien, maar eigenlijk al goed voor ogen had wat ik wilde."

Dans
"Voor de theatervoorstelling Ayahuasca van Amenti Theatre Company – het collectief van mijn partners danser Gil Gomes Leal en Elia Vitadamo – maakte ik de kostuums. Ik ontwierp voor de specifieke bewegingen en lichamen van de dansers. De kleding belemmerde niet, maar gaf juist een extra dimensie. Daarvoor hield ik al veel rekening met beweging in mijn kleding, maar dit project was een eye opener omdat ik dat hierin allemaal zo goed kwijt kon. De kledingstukken geven goed weer hoe ik te werk ga: vanuit persoonlijkheden en ervaringen. Je ziet die gelaagdheid en

vrijheid – het aanpassingsvermogen van mijn stukken – nog steeds terug in wat ik maak. Ik besefte toen dat ik me daarin verder wilde ontwikkelen. Sindsdien denk en werk ik niet in 'mannelijk' of 'vrouwelijk', maar gender conscious, voor het menselijk lichaam in het algemeen. Want alle lichamen zijn anders. In mijn nieuwe collectie zie je daarom veel oversized stukken die je kunt aantrekken of vastmaken en steeds anders kunt dragen, afhankelijk van je lichaam, bui en de seizoenen."

Van tekenen als creatieve basis en het kledingstuk dat de koers voor haar eigen label bepaalde tot de vrijheid die dans in haar kleding bracht: alle stappen leidden tot dat wat Manusama Nuance nu is. Haar eerste collectie Anima | Animus wordt in september 2021 gepresenteerd tijdens de New York Fashion Week. "Het gaat over het mannelijke in het vrouwelijke en andersom, een rode draad in mijn werk en hoofdstuk één van mijn merk. Met mijn ontwerpen wil ik een verhaal vertellen dat zich verder ontvouwt in de hoofdstukken hierna."

BOORDEVOL NIEUW TALENT!

L'Âge d'Or (2019) door Gavin Turk | Foto: Aad Hoogendoorn

De deur staat altijd open

Sinds februari 2021 werkt Selinay Sucu voor FENIX als projectmedewerker. Bijna gelijktijdig startte het project voor de plaatsing van L'Âge d'Or.

"Op meerdere manieren vind ik dit werk erg bijzonder. Allereerst de betekenis ervan op deze plek, met zicht op de Maas en Hotel New York, het voormalige directiegebouw van de Holland-Amerika Lijn. Het herinnert ons aan de

geschiedenis van de landverhuizers, die wat onderbelicht is maar het huidige Rotterdam tot op zekere hoogte gevormd heeft. Dit werk zet ook de deur naar die geschiedenis weer open en verbindt verleden, heden en toekomst. Ik vind het mooi dat dit werk herinneringen kan oproepen en tegelijkertijd iedereen uitnodigt te fantaseren over de toekomst. Daarnaast is het voor mij persoonlijk

een bijzonder werk, omdat dit het eerste project is waarbij de FENIX-kunstcollectie zichtbaar wordt gemaakt voor het publiek. Het was een mooi moment om te starten in deze functie, net na de afronding van mijn Master Kunst, Cultuur & Politiek. Hoewel het gek was om nieuwe collega's allereerst online te ontmoeten, voelde het direct goed. Ook intern stond de deur open voor mij."

'Artists hold up a wonky mirror to society'
De Britse kunstenaar Gavin Turk (1967) houdt ons graag een spiegel voor. Met generatiegenoten als Tracey Emin en Damien Hirst wordt hij gerekend tot de spraakmakende kunststroming Young British Artists die vanaf de jaren tachtig de kunstwereld ontregelt. L'Âge d'Or is de titel van het eerste werk van Gavin Turk dat vanaf deze maand permanent in Nederland te zien is als onderdeel van de Internationale Beeldencollectie Rotterdam. Het beeld is een langdurig bruikleen van Landverhuizersmuseum FENIX aan de stad Rotterdam en verwijst naar de miljoenen reizigers, landverhuizers en repatrianten die via de Rotterdamse kades aankwamen of vertrokken.

Gavin Turk | Foto: David M. Benett

Cokkie Snoei bij De Boeg | Foto: Willem de Kam

De Boeg (1957) door Fred Carasso
Oorlogsmonument De Boeg – 46 meter hoog en gemaakt van aluminium en beton – herdenkt de opvarenden van de Nederlandse koopvaardijships die in de Tweede Wereldoorlog om het leven kwamen.

Davidson Rodriguer | Foto: Willem de Kam.

Zonder Titel (1985) door Frans & Marja de Boer – Lichtveld
Dit RVS-kunstwerk toont de meest elementaire wiskundige vorm: de cirkel. Deze symboliseert hier de eeuwigheid, het heelal en zelfs God. Het hapje eruit doorbreekt deze eeuwigheid.

Jeroen Dijkstra en Stéphane Monnet voor Elevazione
Foto: Willen de Kam

Elevazione (2001) door Giuseppe Penone
Deze bronzen boom – een afgietsel op ware grootte – past goed aan de boomrijke Westersingel en wordt gesteund door vier andere bomen. Met hun groei, verheffen zij het kunstwerk: Elevazione betekent 'verheffing' in het Italiaans.

Stadsbeelden

Bewoners vertellen over hun blik op beelden

Beeldenterras Westersingel | Foto: Bram Vreugdenhill

Beelden in de buitenruimte vertellen een eigen verhaal én markeren niet zelden een gebeurtenis: ze herdenken, schenken, vieren of bevestigen iets. Maar hoe kijken de dagelijkse passanten er tegenaan? Galeriehouder Cokkie Snoei, Mauritswegbewoners Jeroen Dijkstra en Stéphane Monnet en videoproducent Davidson Rodrigues geven hun blik op beeld.

“Dit beeld betekent thuis voor mij”

Vanuit haar galerie aan de Mauritsweg kijkt Cokkie Snoei al heel wat jaren uit op de beeldenroute aan de Westersingel. “Een beeld krijgt in de openbare ruimte soms een nevenfunctie. Hier vind ik het bijvoorbeeld leuk om te zien dat de

Liggende Figuur van Fritz Wotruba (1971) wordt gebruikt door skaters. De beelden aan de Westersingel zijn binnen de Beeldenroute een soort tentoonstellings- objecten geworden, onderdeel van een geheel. Ikzelf vind het juist mooi als beelden voor een bepaalde plek zijn gemaakt en daardoor bij een stuk stad gaan horen. Het ultieme beeld voor mij is wat dat betreft De Boeg van Fred Carasso. Ik was een schipperskind en als ik vroeger een paar weken met mijn ouders mee was geweest naar Duitsland, dan gaf het zien van De Boeg in de verte direct een ‘welkom thuis-gevoel’. Ja, ik vind het ook een mooi beeld. Het feit dat het je opvalt en een bepaald gevoel geeft, betekent ook dat je het goed of op zijn minst interessant vind. Dat gevoel had ik vooral tijdens vakanties, want daarbuiten woonde ik als nakomertje bij mijn zus

en haar man in huis. Mijn ouders zag ik soms weken niet. Ik vond dat niet erg hoor. Maar in de vakantie, als alle andere kinderen naar leuke oorden gingen, dan moest ik meevaren met mijn ouders. Dat vond ik niet altijd fijn. Dolblij was ik als De Boeg dan weer in zicht kwam: het betekent thuis voor mij.”

“Als dit een poort voor teleportatie was, waar ging ik dan heen?”

Onderweg naar zijn werk – hij is video-producent – fietst Davidson Rodrigues langs heel wat beelden in de buitenruimte. Zijn favoriete werk roept sinds de recente dood van zijn vader nieuwe gedachten bij hem op. “Met mijn koptelefoon op fiets ik meerdere keren per week richting de redactie van OPEN Rotterdam aan het Eendrachtsplein. Onderweg kom ik veel kunst tegen. Ik werkte ooit als cultuurscout en mocht toen een deel van de kunst in de buitenruimte inventariseren. Daardoor ben ik anders naar het belang van kunstwerken gaan kijken. Het werk Zonder Titel aan de Westersingel spreekt mij het meeste aan, mede omdat het me als groot sci-fi

liefhebber doet denken aan een portaal uit de film Stargate. De hamvraag: Als je ergens heen kon teleporteren, waar zou je dan naartoe gaan? Ga je terug of vooruit in de tijd? Die vraag heeft voor mij extra lading gekregen. Deze week hield ik mijn vaders hand vast op het moment van zijn transitie. Mijn vader was iemand die in opdracht van de Afrikaanse vrijheidsstrijder Amílcar Cabral zijn leven in het teken stelde van kunst en cultuur. Het was zijn doel om de Kaapverdische identiteit uit te dragen en Rotterdam was daarbij zijn atelier. Ik vraag me af waar hij nu is.”

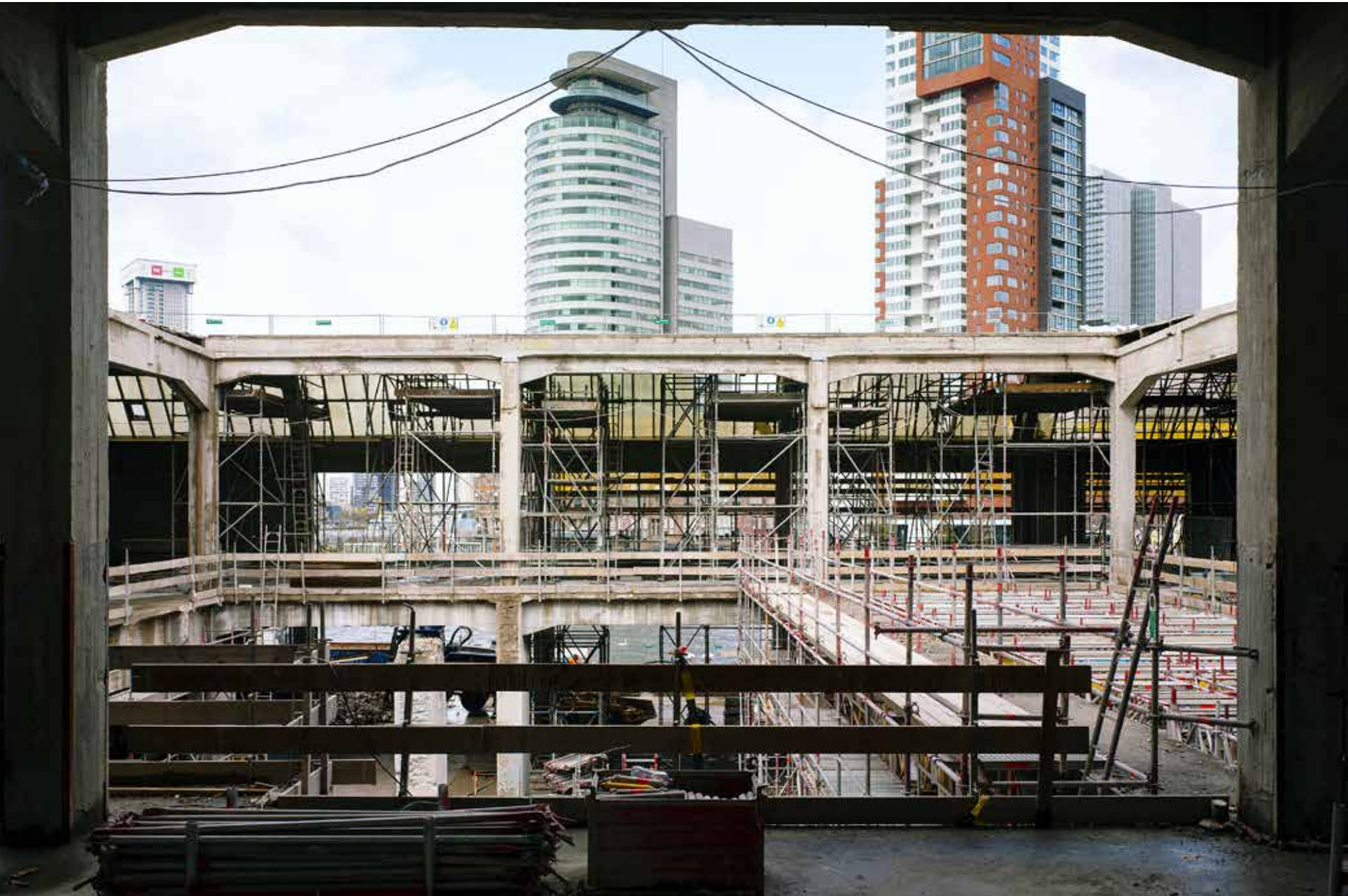
“Onze gasten tonen we altijd de boom van Penone”

Wanneer Jeroen Dijkstra en Stéphane Monnet vrienden over de vloer hebben, nemen ze die steevast mee op een vaste route door de stad en langs hun favoriete beeld. Jeroen: “Vanuit onze woning aan de Mauritsweg kijken we uit op de beeldenroute langs de Westersingel. Van elk beeld vinden we wel iets, vooral Stéphane heeft er een uitgesproken mening over. Met zijn studio (Monnet Design) werkte hij

ook voor kunstenaars die kunst voor de publieke ruimte maken. Hij weet hoeveel tijd, moeite en energie het kost om zoiets te laten slagen. Het moet veilig zijn, maar ook tegen een stootje of regenbui kunnen.” Stéphane: “Inmiddels ken ik de mooiste routes door Rotterdam. Onze gasten laten we altijd bepaalde plekken in de stad zien, waaronder Elevazione, de bronzen boom van Giuseppe Penone. Ik zag ooit een expositie van Penone in een museum in Toronto, waar ik vandaan kom. Daar zag je bomen waarvan hij de lagen van de boom had afgepeld tot de kern. Penone heeft interessante dingen gedaan met bomen.”

Kunstenaars voor FENIX

Fenixloods II | Foto: Rubén Dario Kleimeer

Wat beweegt mensen om hun koffers te pakken en voorgoed te vertrekken? Hoe voelt het om op een vreemde plek een nieuw leven te beginnen? Wanneer ben je ergens thuis? Voor het toekomstige FENIX Landverhuizersmuseum wordt samen met kunstenaars van over de hele wereld een collectie bijeengebracht die de emoties rondom vertrek en aankomst in kaart brengt.

Op de plek waar voor miljoenen mensen een onbekende toekomst begon, opent FENIX over een aantal jaren haar deuren. FENIX is gevestigd in de Fenixloods II op Katendrecht in Rotterdam. In de directe omgeving van deze voormalige op- en overslagloods stappen in de 19^e en 20^e eeuw landverhuizers aan boord van passagiersschepen om de oversteek te maken naar de andere kant van de wereld. Zij vetrekken naar landen als de Verenigde Staten, Canada, Nieuw-Zeeland en Australië om daar een nieuw leven op te bouwen.

De internationale havenstad is niet enkel een stad van vertrek. Aan het begin van de twintigste eeuw vormt zich op Katendrecht de eerste Chinatown van continentaal Europa. Vanaf dan komen mensen van over de hele wereld naar Rotterdam. Mensen die zich voor korte of lange tijd vestigen in Rotterdam. Samen hebben wij deze bijzondere stad – waar meer dan 170 nationaliteiten bijeen komen – gevormd.

Rotterdam is voor FENIX het vertrekpunt voor het vertellen van individuele verhalen

over migratie. Verhalen van alle tijden en uit de hele wereld. Migratie maakt onderdeel uit van ieders leven. Op grote of op kleine schaal, van een familielid dat ooit vertrok uit Nederland of zich er juist heeft gevestigd tot de kruiden die je toevoegt aan je avondmaaltijd. Zolang de mens bestaat, bewegen wij ons over de wereld. Op zoek naar avontuur, liefde, veiligheid of een betere toekomst. Voor het museum wordt op dit moment een collectie van hedendaagse kunst, fotografie en historische objecten bij elkaar gebracht om die verhalen tot leven te brengen.

Samen met lokale, nationale en internationale kunstenaars wordt ontdekt welke emoties centraal staan tijdens een reis. De kunstenaars leren ons vanuit hun eigen ervaringen welke onderwerpen absoluut besproken moeten worden in het

toekomstige museum. Zoals Benjamin Li die met zijn fotografie de Chinese keuken in Nederland in beeld brengt en daarmee laat zien dat er door migratie nieuwe eetculturen ontstaan. Of de Syrische kunstenaar Omar Imam die zich niet herkent in de bestaande superhelden en daarom zijn eigen superheld creëert. In het werk van Do Ho Suh staat 'je thuis voelen' centraal. Want als je op veel verschillende plekken woont in je leven, waar ben je dan echt thuis?

Het zijn slechts enkele voorbeelden van kunstenaars die de toekomstige bezoeker van FENIX met hun verhalen zullen bewegen. De komende jaren breidt de collectie zich uit met meer kunstenaars, perspectieven en verhalen. Verhalen over vertrek en aankomst. Verhalen van gisteren, vandaag en morgen.

Foto: Sarah van Rij

Koffers gezocht voor labrynt!

FENIX is op zoek naar koffers, heel veel koffers. De honderden koffers worden de bouwstenen voor een groot labrynt waar je – als FENIX open is – doorheen kunt lopen. Het gaat bij voorkeur om koffers die verhalen onthullen over hun (voormalige) eigenaar. Bijvoorbeeld doordat ze beplakt zijn met labels over de bestemming of de vervoersmaatschappij. Koffers met

een bijzonder reisverhaal mogen ook! Misschien heb je wel een koffer in huis van een familielid of bekende die vertrok voor een nieuw bestaan of een grote reis. Heb jij een koffer die je wilt doneren? Laat het weten door een mail met foto van je koffer te sturen naar info@fenix.nl Wie weet vind je jouw koffer straks terug in deze installatie in FENIX.

Doolhof de Tempel, Overschie

Esther Kokmeijer onderweg naar Antarctica

'Antarctica is van niemand en dus van ons allemaal. De Antarctic Treaty vind ik heel bijzonder – je zou het wel de meest geslaagde politieke samenwerking ter wereld kunnen noemen.'

Agreement with Nature (2015-2020) Esther Kokmeijer (Dokkum, 1977)

Sommige delen van de wereld, zoals Antarctica en de wereldzeeën, zijn officieel van niemand. Deze gebieden hebben geen eigen grondwet. Welke wetten er voor jou gelden, wordt bepaald door het paspoort dat je bij je draagt. Antarctica en de wereldzeeën, maar ook de atmosfeer en de ruimte worden beschermd door internationale verdragen. In deze verdragen is afgesproken hoe we gezamenlijk zorg dragen voor deze plekken. Zo zijn we bijvoorbeeld overeen gekomen dat Antarctica alleen voor wetenschappelijke en vredelievende

doeleinden gebruikt mag worden. Beeldend kunstenaar Esther Kokmeijer heeft vier verdragen afgedrukt op in totaal 222 porseleinen vellen van elk een halve millimeter dik – met het materiaal benadrukt Esther de kwetsbaarheid van de verdragen, maar tegelijkertijd ook de kracht. 'Porselein is een heel sterk materiaal. Toch zijn de flinterdunne vellen kwetsbaar. Het produceren ervan is ingewikkeld, want zo'n velletje kan snel breken. Er gaan tijdens het productieproces veel vellen verloren. Als je een velletje vastpakt, valt het soms ineens uiteen.'

Do Ho Suh voor installatie in museum Voorlinden
Foto: Antoine van Kaam

Door Locks London, New York and Seoul (detail), Do Ho Suh

'Grenzen – niet alleen landsgrenzen, maar ook bijvoorbeeld sociale of politieke grenzen – beïnvloeden ieders leven. Toen ik in 1991 Korea verliet, begon ik daar voor het eerst over na te denken. Over wat het betekent als je geen plek hebt waar je je thuis voelt.'

Door Locks: London, New York and Seoul Homes (2020) Do Ho Suh (Seoul, 1962)

Sloten zijn klein van formaat en gaan vaak ongemerkt op in de rest van het interieur. De Zuid-Koreaanse beeldend kunstenaar Do Ho Suh staat met zijn werk Door Locks stil bij de betekenis van dit alledaagse voorwerp. Wie de sleutel van een slot heeft, heeft toegang

tot de buitenwereld en kan zich ook van de buitenwereld afzonderen. Voor Door Locks heeft hij negen kleurrijke replica's gemaakt van de sloten van zijn voormalige huizen en studio's in Seoul, New York en Londen. Elk slot is een verwijzing naar een plek waar Do Ho Suh zich thuis heeft gevoeld.

Beya Gille Gacha | Foto: Artterritory

'Ik hoop dat de bezoekers van FENIX door Hands meer naar hun handen gaan kijken. Ik wil mensen uitnodigen om te spelen en experimenteren met non-verbale taal, om zo nieuwe manieren van communiceren te ontdekken. Tegelijkertijd wil ik mensen confronteren met hoe het is om de gesproken taal om je heen niet te begrijpen.'

Hands (2020-2022)

Beya Gille Gacha (Parijs, 1990)

Wanneer we elkaars taal niet spreken, gebruiken we vaak onze handen om te communiceren. We wijzen, steken onze duim omhoog of tekenen afbeeldingen in de lucht. Deze universele handgebaren vormen de inspiratie voor het nieuwe werk Hands van de Frans-Kameroense beeldend kunstenaar Beya Gille Gacha. Beya is bekend om haar sculpturen van lichaamsdelen, waaronder handen. Deze sculpturen bedekt ze met duizenden

kleine kralen – ze is daartoe geïnspireerd door het gebruik van kralen door de Bamileke in Kameroen. Voor FENIX doet Beya Gille Gacha op straat in Rotterdam en Parijs onderzoek naar de gebaren die we bewust en onbewust maken wanneer we met elkaar praten. Bijvoorbeeld om je gesproken woorden kracht bij te zetten, of om een emotie over te brengen. Ze maakt een reeks van tien sculpturen, die samen een rebus vormen.

'Ik maakte Forty Nr. 39 naar aanleiding van een stigmatiserende opmerking van jurylid Gordon naar een Chinese deelnemer in het programma Holland's Got Talent – hij zei 'ga je nummer 39 zingen?'. Met die opmerking heeft hij een grote groep mensen gereduceerd tot een nummer. Als kunstenaar heb ik de mogelijkheid om aandacht te vragen voor dingen die mij raken. Waar Gordon dat nummer als een belediging uitte, wilde ik het juist aangrijpen om de gerechten te laten zien, om te laten zien hoe mooi en bijzonder het is.'

Benjamin Li

Forty Nr. 39 (2014-2016)

Benjamin Li (Dordrecht, 1985)

De Rotterdamse kunstenaar Benjamin Li reist met de trein en met zijn vouwfiets door heel Nederland om Chinese restaurants te bezoeken. Voor zijn werk Forty Nr. 39, een lichtbak van 110 centimeter hoog, bezocht hij veertig verschillende restaurants. Daar bestelde en fotografeerde hij nummer 39 op de menukaart. We zien allerlei gerechten en keukens voorbij komen, waaronder Chinees-Indisch, Dimsum en Chinees-Surinaams. Forty Nr. 39 is een scherp en speels antwoord op Gordons uitspraak, maar het werk is bovenal een visualisering van de manier waarop de Nederlandse en de Chinese cultuur elkaar wederzijds beïnvloeden, evenals een ode aan de Chinese (eet)cultuur in Nederland.

Zelfportret als Albert Badin (2014)

Zelfportret als Omar Ibn Said (2015)

Zelfportret als Angelo Soliman (2014)

Zelfportret als Don Miguel De Castro (2014)

Voetbal en racisme

Op 2 maart 2020 is de collectie van FENIX verrijkt met vijf monumentale zelfportretten van de Senegalese kunstenaar en fotograaf Omar Victor Diop (Dakar 1980). Zijn serie zelfportretten refereert aan schilderijen van Afrikaanse personen die in de 16^e tot 19^e eeuw politieke-, militaire, culturele of handelsrelatie onderhielden met Europa, Azië of Amerika. Diop poseert in historiserende kleding en maakt zo een hedendaags pastiche van het originele schilderij. En hij voegt subtiel een voetbal attribueert toe. Dit omdat volgens de kunstenaar 'Football often reveals where society is in terms of race.' Dat laatste werd onlangs opnieuw bevestigd door de discussie over voetbal en de racistische spreekwoorden in de Nederlandse competitie.

Werk van kunstenaars als Omar Victor Diop was tot voor kort niet permanent te zien in de Nederlandse musea maar daar komt nu verandering in. Toen het vernieuwde Museum of Modern Art in New York in oktober 2019 heropende kon het publiek voor het eerst kennis nemen van niet alleen een groter museum maar vooral van een radicaal andere inrichting en selectie. Hier wordt de kunstgeschiedenis herschreven en is de Europees-Noord-Amerikaanse canon niet langer dominant. Hedendaagse Aziatische en Afrikaanse kunstenaars maken voortaan ook deel uit van de vaste opstelling. En ook FENIX vertelt straks het universele en tijdloze verhaal van migratie aan de hand van kunstwerken uit de hele wereld.

Space Refugee, Omar Imam

Omar Imam

'Ik probeer de term 'vluchteling' te herdefiniëren met behulp van een beetje satire en vanuit mijn eigen perspectief. Het is mijn eigen verhaal. Mijn eigen ervaring, mijn perspectief, mijn visie.'

Space Refugee (2019)
Omar Imam (Damascus, 1979)
'Ik ben een fan van strips en van anime. Ik kwam erachter dat we geen superheld hebben die vluchteling is, dus maakte ik manga-superhelden van mij en mijn dochter.'
Space Refugee is een sculptuur van 3,4 meter hoog. Op een enorme skippybal zitten een vader en dochter, uitgevoerd in manga-stijl. Het 'wapen' dat deze twee

superhelden bij zich dragen, is een grote blauwe lolly. Beeldend kunstenaar Omar Imam gebruikt humor en verbeelding om een eigen wereld te creëren. In de wereld van Space Refugee kan hij samen met zijn dochter Bianca reizen door tijd en ruimte. Thuis is in deze wereld niet verbonden aan een stuk land. Thuis is waar je kan leven met je geliefden. Thuis is waar vader en dochter zich verplaatsen per skippybal.

'Achter elk gezicht schuilt een levensverhaal. Ik wil erachter komen: waar kom je vandaan? Wie ben je? Waar ga je heen?'

Where are we going (2020-2022)
Efrat Zehavi (Jeruzalem, 1974)
Efrat Zehavi verhuisde in 2001 van Jeruzalem naar Rotterdam om te studeren aan de kunstacademie. Ze werd meteen verliefd op de stad. Efrat is gefascineerd door de gezichten die ze dagelijks om zich heen ziet. Ontmoetingen met onbekenden vormen de inspiratie voor haar werk. Voor FENIX boetseert Efrat 90 anonieme gezichten van Rotterdammers in kleurrijke

modelklei. Ze ontmoet onbekenden op openbare locaties in de stad, zoals het park en de bibliotheek. Ter plekke boetseert ze het gezicht van haar gesprekspartner. De portretjes worden in FENIX samengebracht in een installatie – een eerbetoon aan de gezichten die Rotter-dam kleur geven en samen de stad vormen.
'Mijn droom is om een grote verzameling gezichten en verhalen te maken van Rotterdammers uit west, oost, noord en zuid.'

Efrat Zehavi (rechts) | Foto: Kimberly Dias

Katharina Wincor (25), Oostenrijk

Simon Proust (29), Frankrijk

Martijn Dendievel (25), België

Nicolo Foron (23), Italië

Carlos Agreda (29), Colombia

Johannes Zahn (29), Duitsland

Kent Moussault (27), Nederland

Nikita Sorokine (29), Rusland

CJ Wu (34), Taiwan

Ka Hou Fan (30), Macao

Luis Toro Araya (25), Chili

Nils Erik Maseidvag (28), Noorwegen

Johannes Marzovsky (26), Duitsland

Joel Sandelson (25), Verenigd Koninkrijk

Chloe Rooke (24), Verenigd Koninkrijk

Piotr Wacławik (25), Polen

Daichi Deguchi (31), Japan

Anna Rakitina (31), Rusland

Bertie Baigent (25), Verenigd Koninkrijk

Yuwon Kim (32), Zuid Korea

Wie zich als musicus wil bekwamen kan een instrument kiezen, maar wie dirigent wil worden heeft een heel orkest nodig.

Maar liefst 165 jonge talentvolle dirigenten tussen de 23 en 35 jaar uit meer dan 50 landen schreven zich in voor het nieuwe International Conducting Competition Rotterdam. Vanwege de covid-beperkingen kon bij de voorrondes met 24 dirigenten in De Doelen nog geen publiek aanwezig zijn, gelukkig bood live streaming hier uitkomst en werd het concours wereldwijd gevolgd. De eindrondes en finale vinden plaats in De Doelen van 26 mei tot en met 3 juni 2022, dan hopelijk voor uitverkochte zalen. De zes finalisten strijden, met voor zich het Rotterdams Philharmonisch Orkest, Het Orkest van de Achttiende Eeuw, Sinfonia Rotterdam, DoelenEnsemble en Rotterdam Symphony Chorus om de eer.

1 - 4 JULI

ART

ROTTERDAM

2021

VAN NELLEFABRIEK

Tickets nu online

Covid-proof, welkom zonder testen

Online catalogus op GalleryViewer.com

